

چکیده فارسی

مقدمه: بررسی عملکرد بهداشتی و درمانی در خصوص نحوه ارائه خدمات، تسهیلات تشخیصی و درمانی، استفاده بهینه از امکانات و افزایش کارایی و اثربخشی مداخلات، در صورت وجود سیاست‌ها و برنامه‌های روشن و دقیق و با بررسی تلفیقی شاخص‌های گوناگون در این حوزه امکان‌پذیر است. یکی از واحدهای مهم وزارت بهداشت که مسئولیت‌های مهمی در حوزه سلامت کشور بر عهده دارد، معاونت درمان است. لذا هدف پژوهش حاضر، تدوین شاخص‌های آماری این معاونت بود.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع توصیفی - کاربردی است که در سال ۱۳۹۴ انجام شد. جامعه پژوهش شامل دفاتر معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور و فرم‌ها و سامانه‌های موجود بود. این پژوهش در سه مرحله تعیین مجموعه فعالیت‌ها، نیازهای اطلاعاتی و شاخص‌های واحدهای معاونت درمان وزارت بهداشت؛ اعتبارسنجی شاخص‌های شناسایی شده؛ تعیین شاخص‌های نهایی و تدوین شناسنامه شاخص آماری موردنیاز معاونت درمان وزارت بهداشت انجام شد.

یافته‌ها: برای انجام وظایف دفتر مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی، دفتر ارزیابی فن‌آوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت، دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان و دفتر مدیریت تعالی و خدمات بالینی به ترتیب تعداد ۶۹، ۵۲، ۶۱ و ۱۰۸ گروه کلی نیاز اطلاعاتی شناسایی گردید که به ترتیب ۱۷/۴، ۲۱/۲، ۲۷/۹ و ۲۲/۲ درصد از این نیازهای اطلاعاتی شناسایی شده، جزو نیازهای اطلاعاتی بودند که تاکنون تامین نشده‌اند. در مجموع ادارات زیرمجموعه دفاتر معاونت درمان وزارت بهداشت، تعداد ۹۴۷ شاخص گردآوری شد که از این تعداد، ۴۳/۸ درصد جزو شاخص‌های موجود در ادارات و ۵۶/۲ درصد جزو شاخص‌های شناسایی شده جدید بودند. از مجموع شاخص‌های شناسایی شده در دفاتر مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی، ارزیابی فن‌آوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت، نظارت و اعتباربخشی امور درمان و مدیریت تعالی و خدمات بالینی به ترتیب ۵۱، ۴۱/۵، ۴۷/۹ و ۴۶/۸ درصد نمره بالای ۷۵ کسب نمودند و نهایی گردیدند.

نتیجه‌گیری: تعیین نیازهای اطلاعاتی و تعیین شاخص‌های موردنیاز معاونت درمان، امکان استخراج اطلاعات کلیدی این معاونت جهت برنامه‌ریزی واحدها، تعیین اهداف و بررسی میزان وصول به اهداف تعیین‌شده را فراهم می‌آورد. همچنین سازمان‌دهی تلاش‌ها جهت حصول اهداف موردنظر و اثرگذاری بر عملکرد جاری و آینده سازمان، مدیریت بهتر فرایندها از طریق بهبود عملکرد نظام سلامت نیز می‌تواند از دیگر پیامدهای این امر باشد. در نهایت استفاده از شاخص‌های تدوین شده، گامی در جهت ارزیابی عملکرد واحدهای مختلف و مقایسه آن با استانداردها می‌باشد.

کلید واژه‌ها: نیاز اطلاعاتی، شاخص، سیستم اطلاعات سلامت